

Antea Group
T.a.v.: Dhr. E. Riphagen
Projectleider Water
Postbus 10044
1301AA ALMERE

Uw kenmerk: *****
Ons kenmerk: AGNA1423
Datum: 29-10-2015
Projectgebied: Crematorium Laren
Onderwerp: Briefrapport inventarisatie diverse soortgroepen

Geachte mijnheer Riphagen,

Hierbij ontvangt u het briefrapport met de resultaten van de door Adviesbureau E.C.O. Logisch uitgevoerde inventarisaties naar reptielen, roofvogels en vleermuizen in het gespecificeerde projectgebied "Crematorium" te Laren. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. D. Peereboom en ing. S. van Lieshout.

Projectgebied

Het projectgebied bestaat uit een zone ingeklemd tussen de Zandheuvelweg, Dr. Albert Schweizerweg en de A27 in Laren. Het gebied bestaat overwegend uit naaldbos, afgewisseld met enkele loofboszones. Boven op het snelwegtalud is een zone met gras en heide aanwezig. Het projectgebied staat weergegeven op figuur 1.

Figuur 1 : Projectgebied

Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het inventariseren van reptielen, roofvogels en vleermuizen. Per soort(groep) wordt de toegepaste methode toegelicht.

Reptielen

De functie van het projectgebied voor beschermde reptielsoorten is onderzocht met behulp van herpetoplatten. Dit zijn bitumen platen van 1 X 0,5 meter welke door reptielen snel als schuilplaats en opwarmplaats worden gebruikt. Deze platen zijn iedere 10 tot 20 meter op voor reptielen geschikte zonlocaties geplaatst. Na plaatsing zijn er drie controlerondes uitgevoerd met een tussentijd van minimaal 20 dagen. Deze rondes zijn uitsluitend bij milde en zonnige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit type onderzoek is uitgevoerd zolang de weersomstandigheden dit toelaten met zonnig weer en een temperatuur boven de 12° Celsius. Tijdens de overige inventarisaties zijn de herpetoplatten eveneens gecontroleerd.

Roofvogels

Het aanwezige nest is gemonitord op gebruik door roofvogels door het uitvoeren van drie inventarisaties in de periode april – juni met een tussentijd van circa 20 dagen. Tijdens de overige inventarisaties is eveneens aandacht besteed aan broedvogels en uilen.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013¹ De toegepaste methode wordt hier nader toegelicht.

Zomer- en kraamverblijven

In de periode 15 mei tot 1 augustus is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie ronden, waarvan er één in de vroege ochtend van circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. Twee ronden zijn 's avonds vanaf zonsondergang uitgevoerd.

Paarverblijven en zwermplaatsen

In de periode 15 augustus tot 30 september zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijven en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Eén van deze inventarisaties is 's avonds vanaf zonsondergang uitgevoerd en de andere in de late avond om balts- en zwermgedrag aan te tonen dan wel uit te sluiten. Het projectgebied betreft een bosgebied waarin het terug volgen van een enkele vleermuis naar de verblijfplaats lastig is, daarom is in de paarperiode een inventarisatie in de late avond waardevoller. In deze periode wordt namelijk baltsgedrag vertoond waardoor een verblijfplaats gemakkelijk op te sporen is.

Winterverblijven

Ten behoeve van het onderzoek naar winterverblijven van vleermuizen is tijdens de inventarisaties in de paarperiode aandacht besteed aan het middernachtzwermen van vleermuizen bij potentiële winterverblijven.

Vliegroutes en foerageerzones

Het inventariseren van vliegroutes en foerageerzones zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd.

De inventarisatie met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt standaard met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijke gehoor. Tevens kunnen de geluiden worden opgenomen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld.

In tabel 1 is een overzicht van de data en weersomstandigheden van alle inventarisaties weergegeven.

Tabel 1: Overzicht data en weersomstandigheden inventarisaties

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
18-09-2015	N.v.t.	Reptielen (platen plaatsen)	n.v.t.
25-09-2014	12:00 - 15:00	Reptielen	Bewolkt, windkracht 2, 14 °C
17-10-2014	14:00 - 17:00	Reptielen	Licht bewolkt, windkracht 1, 15 °C
19-03-2015	07:00 - 10:00	Roofvogels en reptielen	Licht bewolkt, windkracht 1, 12 °C
15-04-2015	13:00 - 16:00	Roofvogels en reptielen	Helder, windkracht 2, 16 °C
05-05-2015	06:00 - 09:00	Roofvogels en reptielen	Licht bewolkt, windkracht 3, 15 °C
03-06-2015	05:30 - 08:30	Roofvogels en reptielen	Licht bewolkt, windkracht 2, 14 °C
03-06-2015	21:52 - 23:52	Vleermuizen zomer- / kraamverblijven	Licht bewolkt, windkracht 2, 16 °C
07-07-2015	03:29 - 05:29	Vleermuizen zomer- / kraamverblijven	Licht bewolkt, windkracht 2, 18 °C
07-07-2015	11:00 - 14:00	Reptielen	Licht bewolkt, windkracht 2, 25 °C
08-07-2015	21:59 - 23:59	Vleermuizen zomer- / kraamverblijven	Bewolkt, windkracht 3, 14 °C
30-08-2015	20:33 - 22:33	Vleermuizen paarverblijven / zwermplaatsen	Bewolkt, windkracht 1, 21 °C
28-09-2015	23:00 - 01:00	Vleermuizen paarverblijven / zwermplaatsen	Licht bewolkt, windkracht 1, 13 °C
02-10-2015	13.00 - 17:00	Reptielen en dassenburcht	Onbewolkt, windkracht 2, 17 °C

¹ Vleermuisvakbureau Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013

Resultaten

De resultaten van de diverse onderzoeken staan hier per soort(groep) weergegeven.

Reptielen

Er zijn geen reptielen binnen het projectgebied aangetroffen. In het verleden zijn in aangrenzende gebieden de ringslang en de levendbarende hagedis aangetroffen. Er is zodoende extra aandacht aan het voorkomen van deze soorten besteed. Ondanks intensief zoeken bij geschikte weersomstandigheden zijn deze soorten niet aangetroffen. Het plangebied hoort niet tot het vaste leefgebied van deze soorten. Het voorkomen van enkele zwerfende individuen kan echter niet worden uitgesloten gezien de verspreiding in de directe omgeving. Het is dan ook aan te bevelen tijdens de werkzaamheden rekening te houden met het mogelijke voorkomen van reptielen.

Roofvogels

Er zijn geen nestlocaties van jaarrond beschermde broedvogels aangetroffen. Er is eenmalig een individu van de buizerd waargenomen in de omgeving van het nest, dit betrof echter incidentele waarneming.

Vleermuizen

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht.

Zomer- / kraamverblijven

Er zijn geen zomer- en kraamverblijven aangetroffen. In deze periode zijn de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis foeragerend waargenomen. Er zijn geen indicaties voor verblijfplaatsen in of rond het plangebied waargenomen.

Paarverblijven / zwermplaatsen

Er zijn geen paarverblijven aangetroffen. In deze periode zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Er is geen typisch zwermgedrag waargenomen in deze periode.

Winterverblijven

Tijdens de inventarisaties in de paarperiode is geen nachtelijke zwermactiviteit van vleermuizen bij potentiële winterverblijven waargenomen. De aanwezige boomholtes lijken daarnaast veelal ongeschikt als winterverblijfplaats. Winterverblijven worden vaak ook als zomer- of paarverblijf gebruikt. Door het ontbreken van overige verblijfplaatsen in het plangebied is het niet aannemelijk dat er winterverblijven aanwezig zijn.

Vliegroutes / foerageergebieden

Het projectgebied wordt gebruikt als foerageergebied door de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De grootste dichtheden bevinden zich hierbij boven de Dr. Albert Schweizerweg. Er is eenmalig een passerend individu van de rosse vleermuis waargenomen in het zuiden van het projectgebied. Dit individu vertoonde geen verdere binding met het projectgebied. In de bospercelen zijn enkele foeragerende individuen van de ruige dwergvleermuis waargenomen. Het gesloten karakter van grote delen van het bos maakt het echter geen optimaal foerageergebied voor de aangetroffen soorten. Enkele malen zijn individuen van de gewone- en ruige dwergvleermuis foeragerend tussen het bladerdak waargenomen.

Overige soorten

De brede wespenorchis is op enkele locaties binnen het projectgebied aangetroffen. Er zijn in totaal enkele tientallen exemplaren waargenomen boven aan het snelwegtalud. De kleine maagdenpalm is verspreid door grote delen van het projectgebied aangetroffen. De standplaatsen bevinden zich vooral aan de bosranden en delen waar zonlicht doordringt op de bosbodem. Er is geen specifieke flora inventarisatie uitgevoerd.

Op 28 september is een vers gegraven burcht van vermoedelijk een vos of das aangetroffen in het projectgebied. Bij een latere inventarisatie op 2 oktober zijn verse sporen van een das aangetroffen in het zand voor de burcht. Na overleg met de opdrachtgever is besloten om aanvullend onderzoek te doen naar de aanwezigheid van de das in het projectgebied en het gebruik van de burcht.

De waarnemingen van alle inventarisaties staan aangegeven in figuur 1, bijlage 1.

Belang projectgebied

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke functies zijn aangetroffen en wat het belang van het projectgebied is voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Tabel 2: Belang projectgebied voor beschermde soorten Het belang is een expert judgement ten opzichte van de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Flora- en faunawet	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie	Belang
Tabel 1	Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	Standplaats	Redelijk
Tabel 1	Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>	Standplaats	Redelijk
Tabel 3	Das	<i>Meles meles</i>	Onbekend	Onbekend
Tabel 3	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageerzone Vliegroute	Gering Gering
Tabel 3	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Vliegroute	Geen
Tabel 3	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Foerageerzone	Gering

Het belang van de brede wespenorchis en kleine maagdenpalm is van redelijk belang voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie. De brede wespenorchis is beschermd onder tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor soorten die beschermd zijn onder tabel 1 geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ordening. Indien mogelijk heeft het de voorkeur deze soorten te behouden, maar er zijn geen wettelijke verplichtingen aan verbonden.

Voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is het projectgebied van gering belang. Beide soorten gebruiken het projectgebied in kleine dichtheden als foerageergebied. Er zijn in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig om de gunstige staat van instandhouding voor deze aantallen van deze soorten te garanderen.

Op 28 september is een vers gegraven burcht van mogelijk een das aangetroffen. Op 2 oktober is een verse dassenprent in het zand voor de burcht aangetroffen. Er is echter geen specifiek onderzoek naar de das uitgevoerd, hierdoor is het belang en functie van het projectgebied voor de das niet in te schatten. Aanvullend onderzoek hiernaar zal hier duidelijkheid over moeten scheppen.

Het plangebied hoort niet tot het vaste leefgebied van reptielen. Het voorkomen van enkele zwerfende individuen van de levendbarende hagedis of de ringslang kan echter niet worden uitgesloten gezien de verspreiding in de directe omgeving. Het is dan ook aan te bevelen tijdens de werkzaamheden rekening te houden met het mogelijke voorkomen van reptielen in het kader van de zorgplicht.

Conclusie

Er zijn geen reptielen aangetroffen in het projectgebied. Het plangebied hoort niet tot het vaste leefgebied van deze soorten. Het voorkomen van enkele zwerfende individuen kan echter niet worden uitgesloten gezien de verspreiding in de directe omgeving. Het is dan ook aan te bevelen tijdens de werkzaamheden rekening te houden met het mogelijke voorkomen van reptielen.

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, het projectgebied wordt in lage dichtheden gebruikt als foerageergebied door de gewone- en ruige dwergvleermuis.

Binnen het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels waargenomen.

De functie en belang van het projectgebied voor de das is onduidelijk, hier is geen specifiek onderzoek naar uitgevoerd. Het is aan te bevelen om aanvullend onderzoek naar de functie en belang van het projectgebied voor de das uit te voeren.

Kwaliteitsborging

Adviesbureau E.C.O. Logisch is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode. Tevens werkt Adviesbureau E.C.O. Logisch volgens algemeen geaccepteerde onderzoeksmethoden naar beste kunnen. Desalniettemin kan de natuur altijd verrassen en kan de soortensamenstelling in een later stadium veranderd zijn. Om deze reden zijn de resultaten van dit onderzoek hooguit drie jaar geldig. Er kan geen garantie worden gegeven dat alle aanwezige soorten zijn aangetroffen.

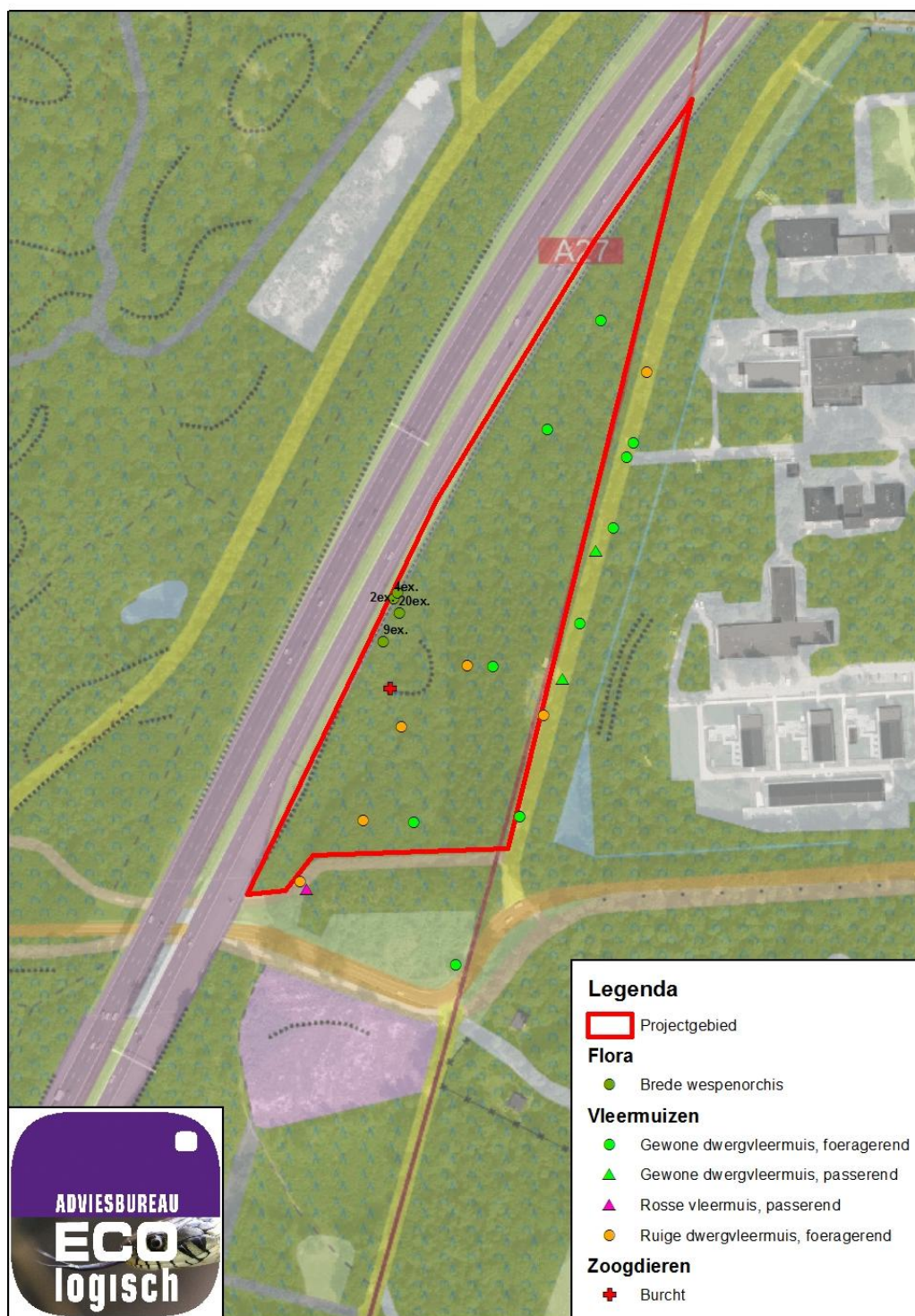
Mocht u naar aanleiding van dit briefrapport nog vragen hebben, kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

Hoogachtend,

Ing. S. van Lieshout

Projectleider ecologie
Adviesbureau E.C.O. Logisch
Postbus 38
2910 AA Nieuwerkerk aan den IJssel
tel. 0180 322840
stefan@eco-logisch.com
tel. 0624808027

Bijlage 1: Waarnemingen

Figuur 1: Waarnemingen projectgebied

Bijlage 2: Afbeeldingen

Afbeelding 1 : Kleine maagdenpalm

Abeelding 2: Nest, niet bezet in 2015

Afbeelding 3: Dassenprent voor burcht

Afbeelding 4: Burcht in projectgebied

Afbeelding 5: Graafsporen onder geluidsscherm

Afbeelding 6: Brede wespenorchis